

Informatiedoublet

vaak misbruikt

Conventies & Systemen

Frans Borm en Marijke van der Pas

'Het simpelste onderwerp is voor jou', plagen we wereldkampioen Berry Westra. 'Dat zal jullie tegenvallen', kaatst hij terug. 'Laatst vertelde een bridgeleraar me dat hij een fout in een van mijn boeken had gevonden. Ik had geschreven dat je met dertien punten en een 1-4-4-4 verdeling, singleton schoppen, geen informatiedoublet op 1♥ moest geven. Hij zag geen bezwaar: als je partner 1♠ biedt, kun je naar 2♣ corrigeren. Het is moeilijk uit te leggen dat er ongelukken van komen als je zo biedt', zegt Westra.

Fit voor alle andere kleuren

Westra over het informatiedoublet. 'Je belooft openingskracht en steun voor alle ongeboden kleuren, minstens een driekaart. Je vraagt partner de speelsoort te kiezen. De driekaart steun is belangrijk. Als beide partijen bieden, heb je geen ruimte om te corrigeren. Een informatiedoublet moet partner meteen op het goede spoor zetten. Neem deze:

♠ H 8 7 5 2
♥ H 4 3
♦ 8 6 3
♣ 6 5

Als je linkertegenstander 1♥ opent, partner doubleert en er komt 1SA, wil je 2♠ spelen. Tegenover een driekaart steun en wat punten, maakt dat een goede kans. Je voelt je bedregen als de overkant naar 3♣ vlucht.'

'Als partner na jouw informatiedoublet de troefkleur heeft gekozen, hoor je zijn keus te respecteren. Zonder overwaarde pas je dus. De consequentie is dat je een volgbod geeft als je zelf voorkeur hebt.

♠ H 5 2
♥ HV 9 5 4
♦ 10 6
♣ AB 6

Als je rechttegenstander 1♦ opent, heb je zelf voorkeur voor harten troef. Laat de keuze van de troefkleur niet aan partner over. Geef geen informatiedoublet, stel je voor dat hij 1♠ biedt. Volg dus 1♥: ondanks je opening gaat het volgbod voor. Het is een misverstand dat je niet mag volgen met openingskracht.

Zelfs als ik een vierkaart schoppen en een vijfkaart harten heb, volg ik met 1♥.'

We willen weten wat de bovengrens van een volgbod is. 'Sommige topspelers volgen nog met achttien punten', zegt Westra, 'maar dat is mij te dol. Ik vind vijftien het maximum. In lastige gevallen smokkel ik een puntje.'

Kort in de geopende kleur

'Kun je met drie driekaarten in de ongeboden kleuren en een vierkaart in de geopende kleur een informatiedoublet geven?'

Westra blijft serieus. 'Je vraagt partner een kleur te bieden. Dan moet je hand geschikt zijn voor een troefcontract. Aftroefwaarde is dus wel nuttig. Kijk maar eens hoe de Noren

FOTO: JANSSEN & DE KIEVITH

TIP VAN BERRY WESTRA:

'Een volgbod kan ook met vijftien punten.'

in 1993 de wereldtitel tegen ons verspeelden:

W/Allen

♠ AV 10			
♥ H 10 3			
♦ H 8 3			
♣ 8 7 4 3			
♠ 3	N	♠ HB 7 4 2	
♥ AV 6 4 2	W 0	♥ B 9 8 5	
♦ AB 5 4	Z	♦ V 10	
♣ 10 9 6		♣ B 2	
		♠ 9 8 6 5	
		♥ 7	
		♦ 9 7 6 2	
		♣ AHV 5	

West	Noord	Oost	Zuid
	Westra		Leufkens
1♥	pas	3♥	pas
pas	pas		

3♥ kabbelde rustig één down.

Aan de andere tafel kwam noord in actie:

West	Noord	Oost	Zuid
	Helgemo		Helness
1♥	doublet	3♥	4♠
pas	pas	doublet	pas
pas	pas		

Jansen-Westerhof scoorden als OW +1100 (4♠ gedoubleerd min vier). In totaal haalden we +1200 op dit spel.'

'Je kunt Helness niet verwijten, dat hij 4♠ bood. Verander noords ♥H in ♠H en 4♠ is al een goed contract. De fout zat bij Helgemo: zijn hand was te evenwichtig. Bovendien is het gebruikelijk dat je met een minimale hand na een hartenopening alleen informatief doubleert als je een vierkaart schoppen hebt. Een nuttig regeltje dat partner extra houvast geeft. Helgemo had een minimum, geen vierkaart schoppen en geen aftroefwaarde. Kwetsbaar was zijn doublet echt onverantwoord.'

Wanneer informatief

Met partner Enri Leufkens heeft Westra afgesproken dat een doublet informatief is tot en met 4♥. 'Wanneer ik een preëmptieve opening doubleer, moet hij bieden als het enigszins kan. Hij gaat uit van een minimum bij mij, maar ik kan natuurlijk ook heel sterk zijn. Als hij tegenover zo'n sterk informatiedoublet past en er dus een strafdoulet van maakt, spelen we het preëmptieve contract misschien drie down terwijl we sleem kunnen maken. Overigens is een doublet op een opening boven 4♥ ook niet puur voor straf. Het is niet gebaseerd op troef lengte of -kracht tegen, maar op verdedigende slagen in de bijkleuren. Partner mag bieden, maar om op vijf niveau iets te maken, moet je van goeden huize komen.'

In de vierde hand, als beide tegenstanders geboden hebben, garandeert een informatiedoublet vier troeven in de beide ongeboden kleuren. 'Tenminste, als de openende partij zelf twee kleuren heeft geboden', corrigeert Westra. 'In een bieding zoals: 1♥-pas-1SA-doublet is het doublet informatief op harten. Je garandeert steun voor de ongeboden kleuren. Dit biedverloop is dus een uitzondering op de

regel dat een doublet op 1SA voor straf is.' Westra geeft een voorbeeld van een informatiedoublet in de tweede biedronde, een zogenaamd uitgesteld informatiedoublet. 'Neem nou een hand zoals die van de bridgedocent:

♠ 4
♥ V 9 5 2
♦ AH 7 6
♣ AB 10 8

Voor je wordt 1♥ geopend. Je past omdat je te weinig schoppens hebt om te doubleren. Achter je komt 1♠ en de openaar steunt tot 2♠. Nu kun je wél in actie komen met een informatiedoublet. Dat geeft niet aan dat je kort bent in harten, maar juist kort in schoppen. Door in de tweede ronde te doubleren, zet je partner op het goede spoor over de verdeling van je hand: je belooft steun voor de lage kleuren en – zo partner dat goed uitkomt – ook voor de hartenkleur.'

Doublet met twee gezichten

'Met Enri speel ik iets speciaals', klapt hij uit de school, 'iets voor acrobaten. Als de tegenstander voor je opent in je beste kleur dan pas je, zelfs als je een heel goede hand hebt. Als je dan in de tweede ronde doubleert, geef je een opening aan met kracht in de eerstgeboden kleur.' Hij schrijft een noordhand op:

♠ 10 7 2
♥ AVB 9 5
♦ H 8 4
♣ A 6

West	Noord	Oost	Zuid
1♥	pas	1SA	pas
pas	<u>doublet</u>	pas	

'Door het doublet op 1SA in de tweede biedronde vertel je een sterke hand met een hartenkleur. Je wilt graag tegenspelen en hoopt dat partner met harten uitkomt. Het doublet is geen informatiedoublet, maar voor straf.'

Hij gaat verder. 'Als je deze hand (zie volgende kolom) hebt, pas je in de eerste biedronde ook. Je hebt een zeer geschikte verdeling voor een informatiedoublet, maar je

komt kracht tekort. Als de tegenpartij nu via 1♥ rechts en 1SA links in die 1SA blijft steunen, moet je partner iets hebben.'

♠ V 9 7 4
♥ 6
♦ A 10 8 3
♣ HB 7 2

'Nu is het verleidelijk alsnog in actie te komen. Enri en ik doen dat ook: via een doublet, een informatiedoublet dit keer. Met deze en de vorige hand bieden we dus hetzelfde. In het eerste geval doubleren we voor straf en in het tweede geval informatief. We hebben na zo'n doublet dus een vijfkaart of een singleton harten en we hopen maar dat partner aan zijn hand kan zien, welk geval aan de orde is.'

We vatten alles nog even samen. Een informatiedoublet belooft openingskracht, ontkent een eigen lange kleur, garandeert steun in alle ongeboden kleuren en geeft een hand aan met enige aftroefwaarde. Je kunt het informatiedoublet toepassen tot en met (preëmptieve) 4♥-biedingen en ook in de tweede biedronde.

Partners keus veranderen

'Je hebt gelijk', zeggen we, 'er komt toch nog heel wat bij kijken.'

'We zijn op de helft', zegt de wereldkampioen. 'Laat ik eerst wat te drinken halen. Mijn vrouw, Frederique, zit in Israël en ik ben alleen goed in theezetten.' We kiezen voor thee.

Even later wijst hij weer op de hand hier links. 'Stel je hebt ♠H in plaats van ♠10 en er wordt 1♦ voor je geopend. Je hebt de verdeling voor een hartenvolgbod maar je bent te sterk. In zo'n geval geef je ook een informatiedoublet. Partner mag de troefkleur kiezen, maar als hij voor 1♠ of 2♣ kiest, bied je 2♥. Je zegt: "Leuk gekozen, maar ik wil harten spelen." Voor zo'n eigenwijze actie moet je minstens een vijfkaart harten hebben, een kleur die lang genoeg is voor een volgbod. Door eerst te doubleren en dan harten te bieden, geef je een hand aan die te sterk is voor een onmiddellijk volgbod: minstens zestien punten.'

Westra schrijft nog een hand op:

♠ H 7 2
♥ AVB 6
♦ HV 5 3
♣ A 8

'Stel, je hebt deze hand en je rechtertegenstander opent 1♦. Met negentien punten ben je te sterk voor een 1SA-volgbod. Daarom geef je eerst een informatiedoublet. Partner moet nu kiezen en biedt bijvoorbeeld 1♠. Hij kan dan zeven punten hebben, maar ook nul. Nu doe je weer een eigenwijze actie. Je biedt 1SA en zegt daarmee: "Leuk gekozen, maar ik wil sans atout spelen. Zelfs als je heel weinig punten hebt, heeft dit contract een behoorlijke kans." Zo'n actie geeft een sans-atoutverdeling, een ruitendeckking en minstens achttien punten aan, een hand dus die te sterk was voor een 1SA-volgbod. Met zeven punten mag de overkant al naar de manche gaan. Maak dus nóóit de vergissing met een minimale hand partners keuze te corrigeren naar sans atout.'

Eerst informatief doubleren en dan partners keus veranderen geeft een hand aan die te sterk is voor een directe actie. 'Dat geldt natuurlijk niet, als partner een sterk bod heeft gedaan', zegt Westra. 'Na 1♦-doublet-pas-2♦ biedt partner in de kleur van de tegenpartij. Dan ben je gedwongen te bieden. Als je nu 2♥ biedt, kan dat op een minimum en een vierkaart; met zeventien punten en een vijfkaart moet je dan maar springen naar 3♥.'

Nog even dit

'Enri en ik hebben één uitzondering gemaakt op de hoofdregel. Stel je hebt een mooie 5-4-4-0 met elf punten en voor je wordt geopend in je renonce. Op grond van je ideale verdeling waag je een informatiedoublet en partner reageert met 1SA.

In zo'n geval spelen we dat het veranderen van zijn keus zwak is, als je corrigeert naar een lage kleur. Corrigeer je naar een hoge kleur, dan is het sterk. Dezelfde afspraak hebben we als partner op het informatiedoublet met 2SA reageert. De aanleiding was het onderstaande geval:

♠ 10 7 2
♥ 6
♦ HV 9 8 2
♣ HVB 6

N
W O
Z

♠ H 6 5
♥ H 9 4
♦ B 10 7 4
♣ A 9 3

West	Noord	Oost	Zuid
Westra		Leufkens	
-	-	-	1♥
doublet	pas	2SA	pas
pas	pas		

'Mijn informatiedoublet was geen standaardvoorbeeld', bekent Westra. 'Ik paste op 2SA en we gingen vijf down, terwijl 3♦ erin zat. Vandaar dat we de afspraak maakten dat weglopen uit sans atout naar een lage kleur een zwakke hand aangeeft. Met een sterke hand en een ruitenkleur moet je dan maar 3SA of eventueel 4♦ bieden.'

Volgende maand:

Bieden na een informatiedoublet

Het informatiedoublet

Het informatiedoublet is waarschijnlijk de meest misbruikte conventie. Stamp vooral de basisafspraken er goed in. Zo voorkomt u bridgerampen.

Informatiedoublet

- 13+ punten, minstens driekaart in iedere ongeboden kleur. Met een ideale (4-4-4-1) verdeling mag je zwakker zijn (11+). Hoe hoger het niveau hoe sterker je moet zijn.
- 16+ punten met eigen kleur, te sterk voor een volgbod.
- 18+ punten, verdeelde hand, te sterk voor 1SA-volgbod
- Een doublet is informatief t/m een opening van 4♥. Een doublet op een 4♠-opening is meer gebaseerd op verdedigende slagen.

In de sandwich

- 1♣-pas-1♥-doublet vierkaarten in ruiten en schoppen, 12+ punten
- 1♥-pas-1SA-doublet informatief, steun voor de ongeboden kleuren

Uitgesteld informatiedoublet

- (1♥)-p-(1♠)-p
- (2♠)-doublet informatief, kort in schoppen
- (1♥)-p-(1SA)-p
- (p)-doublet strafdoublet, vijfkaart harten OF informatief, kort in harten